

Unistene Nade O Uzajamnoj Koegzistenciji

Author: [IWPR](#)

Poruseni su izgledi za zajednicki zivot ljudi razlicitih nacionalnosti i religije.

Posle 24.marta 1999.godine situacija u Srbiji i na Kosovu nece nikad biti ista.

Niti ce svet biti kao pre, jer su oni koji su izabrali silu da bi resili krizu na Kosovu spremni da to opet urade.

Dokaz ovoga predstavlja prisustvo velikog broja KFOR trupa na Kosovu i njihovi aktuelni vojni manervi.

Srbi i Albanci na Kosovu vec duze vremena imaju medjusobnih problema, ali oni su jos dodatno komplikovani prisustvom novih balkanskih sila, SAD i NATO.

Ove nove politicke sile imaju tendenciju da slede njihove prethodnike, velika carstva i rezime, koji su cinili gresku za greskom u ovom regionu.

Medjutim, Washington i osamnaest NATO clanica su 24.marta 1999.godine pocinili konacnu gresku, kojom su ugasili i poslednju nadu za mirno resenje kosovske krize.

Moje misljenje nije usamljeno. Dele ga mnogi zapadni zvanicnici. Bivsi drzavni sekretar Sjedinjenih Drzava, Henry Kissinger rekao je na primer, da bi diplomatija i pritisak predstavljali povoljnije resenje od vojne intervencije.

Ipak, ukoliko pogledamo izvestaje raznih medjunarodnih organizacija, bilo da je u pitanju UN, OSCE ili Human Rights Watch, moze se zakljuciti da sve ono sto se moglo postici na polju ljudskih prava, mira i stabilnosti pre 24.marta, sada izgleda nedostizno.

Uslovi su danas gori nego pre godinu dana, gori nego ikad.

U Srbiji, na Kosovu i bilo gde na Balkani nisu samo domovi i crkve poruseni, vec i izgledi za zajednicki zivot ljudi razlicitih nacionalnosti i religija.

Bezbrojne sile vladale su Balkanom ali nijedna od njih nije nanela toliko duhovne i materijalne stete kao sto su gospodari rata i smrti iz Washingtona.

Sada, oni koji nisu ucestvovali u finansiranju bombardovanja Jugoslavije sada se svadjaju oko toga ko ce podmetnuti ledja pod teretom obnove zmelje.

Jedna ilustracija njihove nesposobnosti je 6,000 policajaca koji jos treba da stignu na Kosovo. Od 2.500 postojećih, skoro polovina su penzionisani oficiri. Druga ilustracija su izbeglice koje se mozda nikada nece vratiti. Oni koji govore o miru i stabilnosti nisu spremni da plate za to. Sredstava je bilo dok se rusila zemlja, a sada novaca nema kada se zemlja izgradjuje.

Jiri Dinstbir, izaslanik UN za ljudska prava je najkompetentiji covek da govori o tome sta se desava. Njegovi izvestaji su vrlo su pouzdani i detaljni, ali niko ne obraca na njih paznju. Dinstbir kaze da je stanje na Kosovu gore od onog koje je bilo u oktobru. A moglo se ocekivati da ce doci do nekakvog poboljsanja.

Izvestaji govore o sukobima izmedju Albanaca - sukobima koje uskoro niko nece moci kontrolisati. Ovo unistava tkivo kosovskog vecinskog albanskog drustva. Uslovi su gori nego sto su bili pod Tucima, pre nekoliko vekova. Sef UNMIK, covek odgovoran za zastitu prava svih gradjana Kosova, Bernard Kouchner, iznenada tvrdi da multietnicki zivot na Kosovu nije nikada bio moguc.

Americki drzavni sekretar Madeleine Albright izjavila je istu stvar pre nego sto je dosla na ovaj položaj. Sudeci po sadasnjoj americkoj administraciji, sto je manje Srba na Kosovu to ce se lakse resiti kosovski konflikt. Vec smo se mogli uveriti u to u ostalim delovima bivse Jugoslavije.

Kouchner podrzava novi koncept, koji se zove mirna koegzistencija. Medjutim gde ce se sprovoditi takva politika? Nema vise Srba u velikim gradovima.

Jedino u Mitrovici ove zajednice zive zajedno. Ovaj grad mogao je poslužiti kao model uzajamne koegzistencije, ali malo se sta preduzelo da bi se promovisala ova ideja. Po mom misljenju, ovo bi bilo moguće jedino ukoliko se razdvoje Srbi i Albanci sve dok se ne ponovo uspostavi uzajamno poverenje.

Istovremeno, Kouchner se obavezao da ce raspisati izbore na Kosovu. Oni mogu imati, da se ne zavaravamo, samo jednu funkciju - da ozakone etnicko ciscenje, sto ce imati katastrofalne posledice za Srbe.

Bez ozbira na to koliko je teska situacija na Kosovu za Srbe, zdrav razum im nalaze da ne ulaze u Kouchnerovo Prelazno administrativno vece. O tome ima smisla razmisljati jedino u slucaju da medjunarodna zajednica pokaze da su se stvari promenile na bolje.

Bilo bi katastrofalno po srpske interese ucestvovati u radu takvih provizornih institucija, pre nego sto se obezbedi povratak srpskih izbeglica, jer ovo bi zamrzlo sadasnji status kvo.

U izvestaju koji je pre izvesnog vremena predat Vecu bezbednosti, Kouchner se zalaze za uvodjenje provizornog Ustava na Kosovu, i kaze da treba razjasniti status ove pokrajine. Ono sto on ima na umu je da Kosovo treba biti nezavisno.

Ovakav stav sa sobom povlaci dalju destabilizaciju, jer ce ohrabriti Albance u juznoj Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori da upute slicne zahteve. Predstavnici crnogorskih Albanaca vec zahtevaju specijalni status.

Intervencija NATO snaga donela je nasilje i neznanje na Kosovo ali je istovremeno pogorsala stanje u samoj Srbiji.

U ovom trenutku rezim jos vise otezava zivot stanovnistva. Zapad jos uvek podrzava sankcije dok se istovremeno uvode nove, cija su meta preduzeca povezana sa rezimom.

U pitanju su velika preduzeca koja zaposljavaju puno ljudi koji nemaju veze sa vlastima. Srpska privreda bazira se na radu ovih kompanija. Zarada mnogih porodica zavisi od njih.

Sa svim ovim pristicima i opasnoscu od dalje agresije Zapada, i Sjedinjene Drzave i nesrecna Evropa previdjaju jednu vaznu tacku - u Srbiji je oduvek postojala pro-zapadna orijentacija.

Ipak, dok Milosevic trazi saveznike medju nerazvijenim zemljama Dalekog Istoka, Zapad gura Srbiju jos dalje od sebe.

Dr Vojislav Kostunica je predsednik opozicione partije Srpske demokratske stranke.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Albania](#)
[Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/unistene-nade-o-uzajamnoj-koegzistenciji>